

NAJZNAČAJNIJA PRAVA I OBVEZE

UGOVORENA DODATKOM IV.

KOLEKTIVNOM UGOVORU ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

zaključen dana 11. prosinca 2007. godine

I. NOVA PRAVA I OBVEZE

- **Pravo na pokriće troškova školarine poslijediplomskih doktorskih studija** Navedeno pravo imaju zaposlenici u suradničkim zvanjima na javnim visokim učilištima i javnim institutima, koji radi izvršenja svoje obveze završetka poslijediplomskog doktorskog studija, **takav studij pohađaju na ustanovi s kojom nemaju zaključen ugovor o radu**, pod uvjetom da se radi o studijskim programima koji su neophodno potrebni za ispunjavanje njihovih obveza iz ugovora o radu te vezani uz radno mjesto na kojem su zaposleni i koji se ne izvode na ustanovi s kojom imaju zaključen ugovor o radu. *Ove odredbe primjenjuju se od početka akademske godine 2008./2009.*
- **Povećan je iznos naknade za izradu i opremu doktorata (sa 4.500,00 na 6.000,00 kn) i iznos naknade za izradu i opremu magisterija (sa 3.000,00 na 4.000,00 kn).** Izričito je ugovoreno da su navedene naknade jednokratni neto iznosi, a na iste imaju pravo zaposlenici u suradničkom, stručnom i nastavnom zvanju i na radnom mjestu (poboljšanje u odnosu na raniji tekst Kolektivnog ugovora je to da sada ovo pravo pripada i zaposlenicima u stručnom zvanju i na radnom mjestu).
- **Odredbe koje se tiču sigurnosti na radu i poslova s posebnim uvjetima rada i izvorima opasnosti razrađene su i usklađene sa Zakonom o zaštiti na radu.**
Najznačajnije novine su:
 - **obveza izrade Procjene opasnosti,**
 - **uvođenje Odbora za zaštitu na radu.** Odbor zajednički osnivaju Ministarstvo i Sindikat, od kojih svaka strana imenuje po dva predstavnika, a jednog člana strane određuju zajednički iz reda neutralnih stručnjaka s područja zaštite na radu. Zadaća Odbora je praćenje provedbe propisa s područja zaštite na radu na ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Odbor je dužan svaka 3 mjeseca dati pisano mišljenje i preporuke o stanju provedbe propisa, te je isključivo nadležan za tumačenje odredbi Kolektivnog ugovora kojima se reguliraju pitanja sigurnosti i zaštite na radu.
 - **Dodatak na plaću u visini 7% - 15% osnovice za izračun plaće u javnim službama** (do sada – proračunske bruto osnovice). **Razlika u visini dodatka je velika.** Proračunska bruto osnovica (na koji se prije obračunavao dodatak) iznosi 3.326,00 kn, a trenutna osnovica za izračun plaće u javnim službama iznosi 4.916,05 kn. Iako smo zadovoljni povećanjem iznosa navedenog dodatka, svjesni smo i aktualne problema tj. situacije u kojoj se dodaci za posebne uvjete rada ne isplaćuju niti jednom zaposleniku u sustavu. Stoga, i dalje ostaje otvorena mogućnost utuženja, na koju ćemo pozvati članstvo kada se za to ostvare određene pretpostavke.
 - **upućivanje na Pravilnik o izradi procjene opasnosti** vezano za izvore opasnosti i određivanje poslova s posebnim uvjetima rada. Slijedom toga, Prilog Kolektivnom ugovoru – Popis izvora opasnosti, prestaje se primjenjivati odnosno prestaje biti sastavni dio Kolektivnog ugovora.

- **Povećano je puno nastavno opterećenje za suradničko zvanje višeg asistenta na sveučilištu.** Dakle, po pitanju nastavnog opterećenja suradnička zvanja su razdvojena na asistente i više asistente, te je ugovoreno da **puno nastavno opterećenje zaposlenika izabranih u suradničko zvanje višeg asistenta na sveučilištu iznosi 225 norma sati godišnje**, a puno nastavno opterećenje zaposlenika izabranih u suradničko zvanje **asistenta na sveučilištu ostaje 150 norma sati godišnje**. *Ove odredbe primjenjuju se od početka akademske godine 2008./2009.* Razlog takvoj promjeni je u tome što su zaposlenici u zvanju i na radnom mjestu višeg asistenta ispunili svoju obvezu završetka poslijediplomskog studija te se tako otvara prostor za njihovim većim angažmanom u nastavi, kao logičan potez uspostavljanja ravnoteže po pitanju obveza suradnika i nastavnika. S druge strane, ne može ih se po pitanju norme izjednačiti sa zaposlenicima u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu i opteretiti ih u nastavi sa 300 norma sati godišnje. Slijedom toga, najpravednije rješenje je nastavno opterećenje koje je po broju sati između nastavnog opterećenja za asistente i nastavnog opterećenja za znanstveno-nastavna zvanja, tj. 225 norma sati godišnje.
- **Povećan je broj dana godišnjeg odmora prema kriteriju dužine radnog staža.** **Od 30 do 36 godina radnog staža - 7 dana i preko 36 godina radnog staža - 8 dana** (u ranijem tekstu Kolektivnog ugovora za preko 30 godina radnog staža bilo je 7 dana).

II. USKLADIVANJE S TKU-om

Preuzeta su, odnosno razrađena pojedina rješenja utvrđena Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama, zaključenim 31. srpnja 2007. godine.

- **Pravo na sistematski pregled jednom u tri godine.** Pregled je u vrijednosti od 500 kuna, po cijenama zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja, organizirano putem ministarstva nadležnog za zdravstvo, obavljat će se u zdravstvenim ustanovama iz osnovne mreže zdravstvene djelatnosti.
Razrađeno u odnosu na TKU:
Konkretizirano je da za žene isti pregled između ostalog uključuje i ginekološki pregled, Papanicolaou test i pregled dojki, a za muškarce pregled prostate, u skladu s liječničkim standardima, odnosno prema popisu sadržaja sistematskog pregleda Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje. Dinamiku obveznih sistematskih pregleda planira i kontrolira poslodavac, na način da svake godine prema abecednom redoslijedu poslodavac odredi trećinu zaposlenika u toj godini radi odlaska na pregled.
- **Sporazum o osnovici za plaće u javnim službama** zaključen između sindikata javnih službi i Vlade Republike Hrvatske 23. studenog 2006. godine, **Sporazum o dodacima na plaću u obrazovanju i znanosti** zaključen između sindikata obrazovanja i Vlade Republike Hrvatske 25. studenog 2006. godine **i svi sporazumi koji iz njih proističu, sadržajno predstavljaju sastavni dio Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje.** Ova odredba Kolektivnog ugovora jako je važna. Naime, tijekom pregovora predstavnici Vlade i njihovi pravni savjetnici tumačili su, na naše zaprepaštenje, da navedeni Sporazumi nemaju pravnu snagu kolektivnog ugovora. Time što sada sadržajno čine sastavni dio TKU-a i Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje, uklonili smo svaku sumnju da Sporazumi nemaju pravnu snagu kolektivnog ugovora.
- **Dodatak od 8% za znanstveni stupanj magistra znanosti i 15% za znanstveni stupanj doktora znanosti** (poboljšanje u odnosu na raniji tekst Kolektivnog ugovora je to da pravo na dodatak od 15% sada imaju svi zaposlenici koji imaju znanstveni stupanj doktora znanosti – pa i viši asistenti, te uvođenje prava na dodatak od 8% koje pravo je do sada bilo ugovoreno TKU-om).

- Uvedena je **obveza javnog natječaja** za zasnivanje radnog odnosa za sve poslove na ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.
Razrađeno u odnosu na TKU:
Navedeni su **iznimni slučajevi u kojima se natječaj ne mora raspisati**, i to:
 - u slučaju sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme sa zaposlenikom koji zamjenjuje privremeno nenazočnog zaposlenika,
 - u drugim sličnim opravdanim slučajevima uz obveznu pisanu suglasnost najbrojnijeg sindikata po članstvu u ustanovi koju daje osoba ovlaštena za zastupanje sindikata.
- Uvedena je **obveza evidencije radnog vremena**.
Razrađeno u odnosu na TKU:
Poseban naglasak je na obvezi evidencije rada iznad norme i prekovremenog rada svakog zaposlenika.
- **U upravnim ili nadzornim tijelima ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja najmanje jedan član mora biti predstavnik zaposlenika.** Predstavnik zaposlenika u upravnim tijelima ima sva prava kao i svi ostali članovi upravnog tijela.
Razrađeno u odnosu na TKU:
Navedeni su primjeri upravnih tijela na ustanovama ("npr. upravnim vijećima veleučilišta i javnih instituta, savjetu sveučilišta i sl."). U slučaju upravnih ili nadzornih tijela sveučilišta i visokih učilišta u sastavu sveučilišta, ove odredbe primjenjuju se od početka akademske godine 2008./2009.
- **Načelo odsutnosti tajnosti plaća** u sustavu znanosti i visokog obrazovanja osigurava se dostupnošću podataka o plaćama svih zaposlenika ustanove, svim zaposlenicima ustanove i javnosti, te neposrednim uvidom sindikalnog povjerenika.

III. OSTALO

- **Pregovori za izmjene i dopune Kolektivnog ugovora** za znanost i visoko obrazovanje **u vezi normiranja rada u nastavi i u vezi uvjeta primjene članka 10.b** (dodatak 4, 8 i 10%) Kolektivnog ugovora, **nastavit će se najkasnije u roku od 6 mjeseci nakon stupanja na snagu** ovog Dodatka IV Kolektivnom ugovoru.
- Ugovoreno je da su **temeljna načela Kolektivnog ugovora identična odredbama članaka 3., 4. i 5. TKU-a zaključenog dana 31. srpnja 2007. godine, neovisno o njegovom trajanju.**
- **Tumačenja Povjerenstva za tumačenje kolektivnog ugovora moraju se objaviti na web stranicama Sindikata i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.**
- **Ugovorne kazne se brišu** jer se ispostavilo da su pravno neutemeljene, a i u praksi su se pokazale neprimjenjivima.